

Vai trò của ODF và việc sử dụng nó trong công việc hàng ngày

LÊ TRUNG NGHĨA

Văn phòng Phối hợp Phát triển Môi trường Khoa
học & Công nghệ

Email: letrungnghia.foss@gmail.com

Blogs: <http://360.yahoo.com/ltnghia>

Nội dung

Vì sao cần định dạng tài liệu văn phòng?

ODF:

Lịch sử phát triển

Triết lý

Định nghĩa ODF

ODF là một tiêu chuẩn mở

ODF là ví dụ về một thay đổi lớn hơn nhiều

Lợi ích của ODF

Các triển khai có sẵn với ODF

Các quốc gia trên thế giới với ODF

Thuận lợi, khó khăn khi sử dụng ODF hàng ngày

ODF – Lịch sử phát triển

ODF là tiêu chuẩn trung lập với nhà phân phối, có qui trình tiến hoá đủ dài.

Năm 1999 StarDivision bắt đầu làm việc về một định dạng tệp XML có thể tương hợp được cho sản phẩm StarOffice của họ.

Tháng 08 cùng năm StarDivision đã được Sun Microsystem mua.

Tháng 10/2000, Sun Microsystem đã tung ra một số lượng lớn các mã nguồn cho công cộng phát triển dự án OpenOffice.org theo một giấy phép mở.

Tháng 05/2002 OpenOffice.org phiên bản 1.0 và StarOffice phiên bản 6 đã được tung ra và sử dụng định dạng XML này (SXW).

Cũng trong năm 2002, KOffice tham gia triển khai định dạng mới này, góp phần tiếp tục tinh luyện tính tương hợp của định dạng này.

ODF – Lịch sử phát triển

Tháng 12/2004, phác thảo lần 2 của định dạng tệp XML này đã được OASIS thông qua để xem xét.

Tháng 05/2005, định dạng ODF đã được thông qua như một tiêu chuẩn của OASIS.

Tháng 05/2006, ODF đã đạt được chứng chỉ của ISO (ISO/IEC 26300).

Tháng 02/2007, Tài liệu mở (OpenDocument) phiên bản 1.1 đã được OASIS thông qua. Nó đặc biệt tập trung vào các vấn đề về tính có thể truy cập được.

Hiện ODF v1.2 đang được xem xét để phê chuẩn bởi OASIS.

Từ đầu tới cuối, ODF đã và đang tiếp tục phát triển để trở nên phổ biến và được hỗ trợ.

ODF – Triết lý

Triết lý:

Để thiết kế một cơ chế trung lập với các nhà cung cấp từ tận nền tảng cho tới việc sử dụng các tiêu chuẩn đang tồn tại bất cứ nơi nào có thể -> tính tương hợp cao -> các nhà phân phối phần mềm phải sửa các gói phần mềm của mình.

ODF - Định nghĩa

Là đặc tả kỹ thuật dựa trên ngôn ngữ đánh dấu siêu văn bản mở rộng XML (eXtensible Markup Language) cho việc hiển thị và lưu trữ các tệp dữ liệu.

Là định dạng cho các ứng dụng văn phòng mà đã được tiêu chuẩn hoá, trung lập và không phụ thuộc vào bất cứ nhà cung cấp phần mềm nào, là mở và luôn có sẵn.

Cung cấp việc truy cập vĩnh viễn tới các tài liệu, không phụ thuộc và các ứng dụng đã tạo ra chúng.

Được thông qua bởi OASIS vào tháng 05/2005 và tiếp tục được cải tiến tại OASIS.

Được thông qua bởi ISO/IEC như một tiêu chuẩn quốc tế vào tháng 05/2006 là ISO/IEC 26300:2006.

ODF phiên bản v1.1 kết hợp chặt chẽ các cải tiến về tính có thể truy cập được đã được OASIS thông qua vào tháng 02/2007.

ODF – Một chuẩn mở

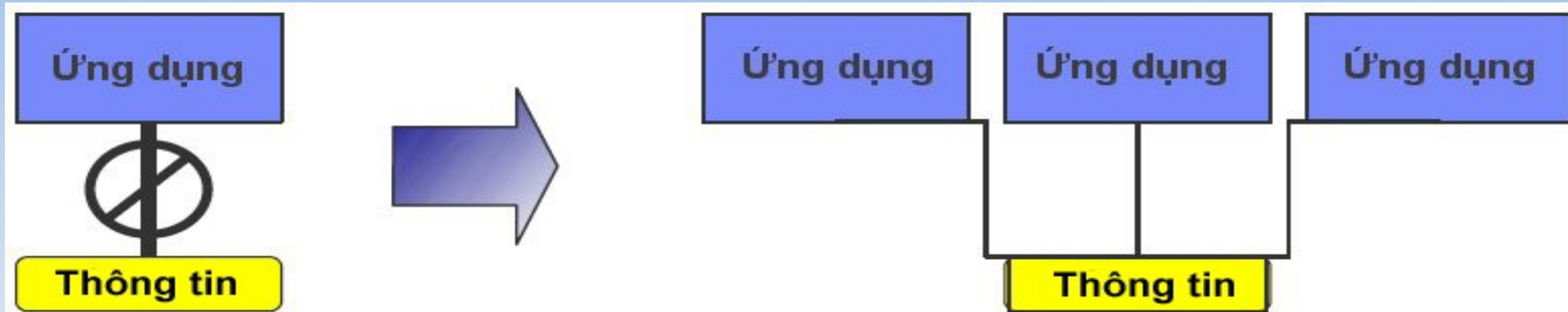
Được phát triển, duy trì và kiểm soát bởi một tổ chức tiêu chuẩn mở với sự tham gia rộng rãi của giới công nghiệp và cộng đồng nguồn mở thế giới.

Được xuất bản không có hạn chế và chi phí nào.

Luôn có sẵn một cách tự do cho việc áp dụng của giới công nghiệp.

Có sẵn trong nhiều triển khai có tính tương hợp và cạnh tranh trên nhiều nền tảng khác nhau.

ODF – Ví dụ về thay đổi lớn hơn nhiều

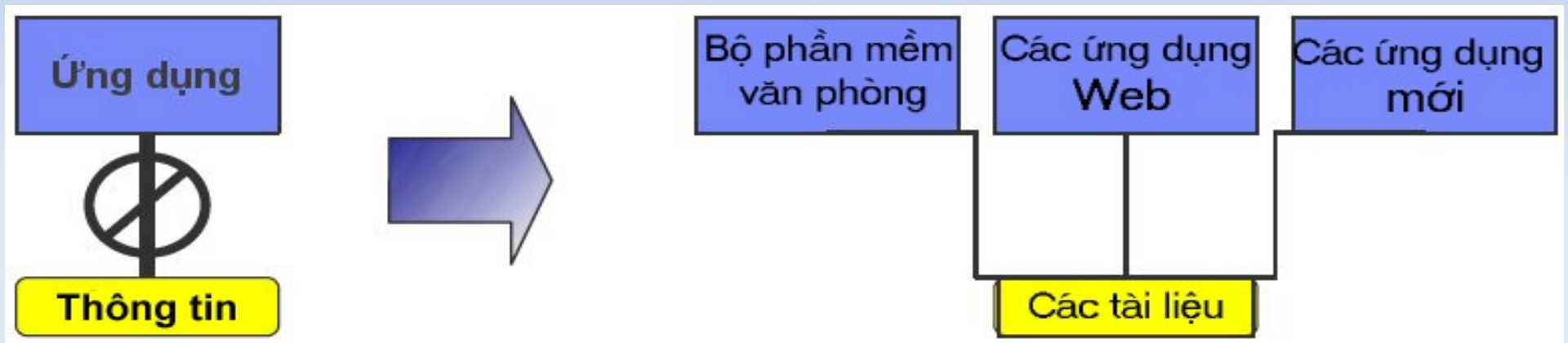
Kiểu cũ: Thông tin liên kết chặt chẽ với ứng dụng tạo ra nó; Người lập trình (chứ không phải người sử dụng) kiểm soát phần mềm; **Kiểu mới:** Thông tin được đại diện bằng việc sử dụng tiêu chuẩn mở thực tế, không chịu sự kiểm soát của một nhà cung cấp duy nhất, nhiều ứng dụng có thể được tạo ra và truy cập nó một cách có thể trao đổi được; Khách hàng (không phải nhà cung cấp) kiểm soát phần mềm.

Trong những năm 1990

ODF – Ví dụ về thay đổi lớn hơn nhiều

Xu hướng sẽ tăng nhanh trong những năm 2000

Kiểu cũ: Thông tin liên kết chặt chẽ với ứng dụng tạo ra nó; Người lập trình (chứ không phải người sử dụng) kiểm soát phần mềm; **Kiểu mới:** Thông tin được đại diện bằng việc sử dụng tiêu chuẩn mở thực tế, không chịu sự kiểm soát của một nhà cung cấp duy nhất, nhiều ứng dụng có thể được tạo ra và truy cập nó một cách có thể trao đổi được; Khách hàng (không phải nhà cung cấp) kiểm soát phần mềm.

ODF – Lợi ích

Truy cập được tới các tài liệu.

Tự do lựa chọn sản phẩm.

Luôn đổi mới do cạnh tranh đem lại.

Tính tương hợp toàn phần.

Giá thành thấp.

Có khả năng quản lý thảm họa.

Lưu trữ thân thiện các tài liệu cho muôn đời.

ODF – Các triển khai, các quốc gia

ODF – Các triển khai có sẵn

Các ứng dụng, cả thương mại lẫn FOSS áp dụng ODF.

Chuyện về tính tương hợp: OOo, GDocs, KOffice...

ODF – Các chính phủ chấp thuận là chuẩn Quốc gia

18 quốc gia: Pháp, Brazil, Bỉ, Croatia, Đan Mạch, Nhật, Hà Lan, Na Uy, Balan, Nga, Nam Phi, Thụy Sĩ, Malaysia, Uruguay, Venezuela, Đức, Anh và Latvia.

9 vùng lãnh thổ: Andalucia (TBN), Assam (Ấn Độ), Extremadura (TBN), HongKong (TQ), Kerala (Ấn Độ), Massachusetts (Mỹ), Misiones (Argentina), Parana (Brazil) và Đài Loan (TQ).

NATO với 26 quốc gia thành viên của nó, kể cả Mỹ.

ODF – Thuận lợi khi triển khai

Tại VN, việc sử dụng ODF thông thường được thể hiện trong việc sử dụng OpenOffice.org, dù một số ứng dụng khác đôi khi cũng được sử dụng.

Được Bộ TTTT khuyến cáo sử dụng trong các cơ quan nhà nước theo quyết định số 08/2007/QĐ – BTTTT ngày 24/12/2008, trong đó có OpenOffice.org, Mozilla Firefox, Thunderbird và Unikey.

Có chỉ đạo triển khai trong toàn bộ các cơ quan chính phủ theo chỉ thị số 07/2008/CT-BTTTT ngày 30/12/2008 đối với cả 4 phần mềm nêu trên.

Phần bổ sung kiểm tra chính tả tiếng Việt:

http://extensions.services.openoffice.org/project/Vietnamese_SpellChecker

Phần đổi phong chữ từ TCVN 9712 sang TCVN 6909:

<http://extensions.services.openoffice.org/project/ovnicov>

ODF – Khó khăn khi triển khai

- Thói quen của người sử dụng với MS Office (MSO).
- Các Macro, Scripts viết trong các ứng dụng của MSO.
- Một số ứng dụng nghiệp vụ xuất dữ liệu ra Excel.
- Một số khác biệt nhỏ giữa MSO và OpenOffice (OOo).

ODF – Dự kiến lộ trình áp dụng

Lộ trình chuyển đổi sang OoO theo chỉ thị 07/2008 của Bộ TTTT

30/06/09: 100% máy trạm đơn vị chuyên trách CNTT, 50% sử dụng thành thạo

31/12/09: 70% máy trạm các tỉnh, bộ, ngành, ít nhất 40% cán bộ sử dụng được

31/12/10: hầu hết các cán bộ tại tỉnh, bộ, ngành sử dụng được các phần mềm ChĐ

Việc chuyển đổi của khu vực nhà nước chắc chắn sẽ có ảnh hưởng lớn tới khu vực doanh nghiệp và người dân.